

Het omgangsprotocol

In dit omgangsprotocol leest u over hoe wij op de Ark met elkaar om willen gaan. Wij beschrijven hoe wij preventief aan de slag gaan om een prettige omgeving voor de kinderen te creëren. Ook leest u onze aanpak omtrent pesten en storend/ongewenst gedrag.

Met plezier naar school

Op de Ark vinden we het belangrijk dat alle kinderen met plezier naar school gaan. Een kind moet zich veilig en prettig kunnen voelen op het plein, in de gangen en in de klas. Daarom zijn alle medewerkers van de school zich bewust van hun voorbeeldrol naar kinderen. We dragen samen de normen en waarden uit waar we als school voor willen staan. We nodigen ouders uit deze positieve rol thuis te bevestigen. Onze schoolafspraken zijn:

Wij luisteren naar elkaar.

Wij gaan met respect met elkaar en met onze spullen om.

Wij zorgen samen voor rust in de school.

Wij helpen elkaar.

Door het werken met de vaste schoolafspraken en de routines in de klas bieden we de kinderen duidelijkheid en veiligheid.

Het pedagogisch handelen van de leerkracht is essentieel. Op de Ark werken we vanuit de principes van KlassenKracht, ondersteund met de methode Trefwoord.

Samen met de kinderen werkt de leerkracht aan de **groepsvorming** en het creëren van een fijne sfeer in de klas. Zo starten we elk schooljaar met de groepsmissie van de klas. De leerkracht nodigt de kinderen uit samen te bedenken 'wat voor klas willen we zijn'. Hoe kunnen we dat voor elkaar krijgen? Welke bouwstenen hebben we dan nodig? Welke afspraken maken we met elkaar? In die eerste schoolweken helpen we de kinderen weer op weg: wat is een fijne klasgenoot? En: wat is een fijne leerkracht?

Bij het aansturen van het groepsproces zet de leerkracht vooral in op wat goed gaat. Het gewenste gedrag wordt benoemd of is in plaatjes/foto's zichtbaar in de klas.

Elkaar weer goed leren kennen hoort bij deze eerste periode. Ook al zitten de kinderen in bijvoorbeeld groep 6 al jaren samen, het is belangrijk dat de kinderen elkaar elk jaar weer beter leren kennen. Ieder kind maakt zijn eigen ontwikkeling door. Ieder kind is anders. Ieder kind mag zichzelf zijn. We hebben respect voor elkaars verschillen en we ontdekken nieuwe overeenkomsten. Bovendien stuurt de leerkracht de kinderen als groep door de fases van groepsvorming (Forming, Storming, Norming, Performing) naar een positieve en hechte groep. De leerkracht bekrachtigt gewenst gedrag en geeft de

kinderen positieve feedback. Daar waar het nog niet goed gaat, helpt de leerkracht de kinderen bij het oplossen van een conflict en stuurt de leerkracht het gedrag van de kinderen bij. Er wordt veel energie gestoken in een stevige relatie en in elkaar vertrouwen.

In de periode na de herfstvakantie staat het thema **Erbij horen** centraal. Elk kind wil bij de groep horen, wil gezien worden. En we vinden het belangrijk dat alle kinderen met plezier naar school gaan. Om die reden monitoren we met vragenlijsten Welbevinden en met een sociogram of alle kinderen erbij horen en lekker in hun vel zitten qua leren en samenwerken en –spelen. Activiteiten zijn gericht op de verschillende rollen die je kunt hebben in de groep en het bewust maken van positief gedrag.

Na de kerstvakantie verleggen we het accent naar samenwerken. Kinderen krijgen vaardigheden aangereikt en middels coöperatief leren oefenen ze in het samenwerken.

Soms loopt het even niet. In dat geval gaat de leerkracht met het kind in gesprek en worden er specifieke afspraken gemaakt. Hoe kan de leerkracht het kind helpen? Wat heeft het kind nodig van klasgenootjes? Hoe kan het kind (extrinsiek) gemotiveerd worden om weer mee te doen in de groepsaanpak? Vaak kan storend gedrag omgebogen worden naar positief gedrag door samen met het kind en ouders in te zoomen op wat wel lukt en door duidelijk te zijn over de grenzen.

Wanneer het een leerling herhaaldelijk niet lukt zich aan de afspraken te houden, ondanks de gezamenlijke extra inspanningen, dan noemen we dat grensoverschrijdend gedrag.

In het belang van de leerling, de sfeer in de groep en in het belang van de leerkracht moeten we als school ook duidelijk zijn bij ongewenst gedrag.

Pesten

Het team gaat alert om met pestgedrag. Jaarlijks bespreken we de regels en afspraken in de groepen. Voor ons betekent pesten: *gedrag dat min of meer bewust gericht is op een of meer kinderen en dat tot doel en tot gevolg heeft dat degene die gepest wordt, zich gekwetst, geraakt, vernederd, afgewezen en/of buitengesloten voelt.*

Wij tolereren geen:

- Lichamelijk geweld: bijvoorbeeld aan een ander zitten zonder dat hij/zij dat wil;
- Materieel geweld: we respecteren elkaars eigendommen;
- Verbaal geweld: we gebruiken naar elkaar aanvaardbaar taalgebruik.

Wij houden ons aan de hieronder beschreven afspraken:

- Wij pesten anderen niet: alle kinderen gunnen we dezelfde blik;
- Wij helpen anderen die gepest worden;

- Wanneer een kind merkt dat een medeleerling de dupe is van pestgedrag, meldt hij/zij dat aan de leerkracht;
- Wanneer een ouder merkt dat een kind pest of slachtoffer is, meldt hij/zij dit aan de leerkracht;
- Leerkrachten en leerlingen stellen jaarlijks de groepsregels vast;
- Per klas worden consequenties vastgesteld die gelden wanneer er toch gepest wordt.

Stappenplan voor ouders bij het signaleren van pesten:

- Neem de klacht altijd serieus;
- Stel je eigen kind gerust;
- Neem contact op met de groepsleerkracht en maak afspraken;
- Is er geen verbetering, wederom de leerkracht aanspreken;
- Nog geen verbetering dan contact opnemen met de directie;
- Is je eigen kind een pester, spreek hem/haar hierop aan. Neem contact op met de leerkracht.

Stappenplan voor leerkrachten bij het signaleren van pesten:

- De leerkracht regelt een gesprek tussen pester en slachtoffer na schooltijd en maakt een vervolgspraak;
- Indien nodig wordt een klassengesprek gehouden;
- Bij herhaling van het pestgedrag wordt dit gemeld bij de directie en komt ter sprake op de leerlingbespreking, ouders worden ingelicht en sancties worden toegepast;
- Vervolgspraken worden gemaakt en eventueel worden de ouders op school uitgenodigd;
- Pleinwacht en overblijfouders melden pestgedrag onmiddellijk aan de betreffende leerkracht.

Ook preventief houdt de leerkracht zich bezig met pestgedrag. Als onderdeel van het leerlingvolgsysteem, bespreekt de leerkracht systematisch sociale begrippen en vaardigheden, normen en waarden, zowel positief als negatief. Hij/zij probeert heel duidelijk te zijn naar kinderen en ouders wat onacceptabel gedrag is en dus niet wordt getolereerd. Alert zijn, snel ingrijpen en consequent zijn, zijn hierbij belangrijk.

Storend en grensoverschrijdend gedrag

Indien er storend of ongewenst gedrag wordt vertoond door een kind, kunnen wij overgaan tot onderstaande stappen. Deze stappen volgen wij indien de situatie onprettig of onveilig wordt voor het kind, de groep en/of de leerkracht. Wij maken een onderscheid tussen storend en ongewenst gedrag.

Storend gedrag

U kunt bij storend gedrag bijvoorbeeld denken aan:

- *Brutaal, respectloos gedrag*
- *Ongewenst taalgebruik*
- *Stiekem, oneerlijk gedrag*
- *Snel boos, gefrustreerd raken*
- *Niet regelgevoelig*
- *Vechten, veel ruzie met andere leerlingen*
- *Liegen*
- *Afspraken niet nakomen*
- *Materiaal kapot maken*
- *Negatief sfeerbepalend*

Op de volgende pagina leest u welke stappen wij doorlopen indien een kind storend gedrag vertoont.

Stap 1	De leerkracht maakt duidelijk welk gedrag het van het kind verlangt middels een T-formulier in de klas.
Stap 2	<p>De leerkracht geeft 3 waarschuwingen, bij de derde waarschuwing moet het kind naar de vooraf afgesproken time-outplek. We gebruiken het kaartje STORM vanuit de methode Klassenkracht:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Stop en koel af ○ Toon respect (wat is het probleem, wat voelde je, wat deed je) ○ Oplossingen laten bedenken ○ Rustig samen een oplossing kiezen ○ Maak een plan en voer het uit. <p>Het kind blijft op de time-outplek totdat de leerkracht aangeeft dat het kind terug kan komen in de groep. Spreek van tevoren af hoe lang een kind naar zijn time-outplek moet.</p> <p><i>Moet een kind te vaak naar de time-outplek? Ga naar stap 3.</i></p>
Stap 3	De leerkracht bespreekt dit met de IB-er en/of collega die deze klas het jaar daarvoor heeft gehad om te vragen naar bruikbare tips om in te zetten. <i>Helpt dit niet? Ga naar stap 4.</i>
Stap 4	De leerkracht bespreekt het gedrag van het kind met de ouders. Er wordt door de leerkracht afspraken met ouders en kind gemaakt over hoe nu verder. Hierbij wordt ook aangegeven, dat als deze afspraken onvoldoende effect hebben, het kind tijdelijk in een andere groep wordt geplaatst. Ook wordt al afgesproken onder welke voorwaarden het kind weer terug naar de klas mag, als de leerling tijdelijk in een andere groep wordt geplaatst. <i>Hebben de afspraken onvoldoende effect? Ga naar stap 5.</i>
Stap 5	Het kind wordt tijdelijk met werk in een andere groep geplaatst, onder de afspraken die eerder zijn gemaakt. Het gaat om plaatsing van één dag/dagdeel. Ouders worden van tevoren ingelicht. <i>Hebben deze maatregelen onvoldoende effect? Ga naar stap 6.</i>
Stap 6	Er vindt overleg plaats tussen leerkracht, IB en directie over vervolgstappen. Het storende gedrag is grensoverschrijdend geworden.

Indien een kind wegloopt:

De directie belt de ouders en gaat (zo mogelijk in samenwerking met ouders) op zoek naar het kind. Het kind gaat niet terug naar de klas voordat er een gesprek heeft plaatsgevonden tussen directie en ouders en tussen leerkracht en leerling. Tot die tijd blijft het kind thuis.

De intern begeleider en de directie hebben duidelijke verschillende taken. De IB-er is voor de zorgkant van het verhaal, het eventueel inschakelen van de hulpverlening. De directie bewandelt en bewaakt de formele weg. Dus b.v. het inschakelen van het bestuur of hen informeren. Ze kunnen elkaar wel vervangen en taken overnemen/informeren bij afwezigheid.

Grensoverschrijdend gedrag

U kunt bij grensoverschrijdend gedrag denken aan:

- *Ongehoorzaamheid/Respectloos: Het opzettelijk niet opvolgen van instructies van een leerkracht, teamlid of TSO-medewerker van de school zodat dit leidt tot belemmering van de lesvoortgang en/of zorgt voor onveilige situaties voor de leerling zelf, zijn omgeving en spullen in zijn omgeving.*
- *Fysieke agressie: Geweld uitoefenen op het lichaam van een ander, zoals bijvoorbeeld slaan, schoppen, duwen of met de intentie de ander pijn te doen of te verwonden.*
- *Verbale agressie: Bedreigen, intimideren (kan ook gebarend), discrimineren, buiten sluiten, ernstig beledigen of uitschelden met de intentie de ander te kwetsen.*
- *Vernieling: Het opzettelijk vernielen, beschadigen, onbruikbaar maken of wegmaken van spullen die van een ander en jezelf zijn.*
- *Diefstal: Spullen die van een ander zijn opzettelijk wegnemen.*
- *Manipuleren / chanteren van andere kinderen tot negatief gedrag*
- *Niet onder controle hebben van emoties*
- *Nare of kwetsende berichten/foto's plaatsen in groepsapp van de klas*

Incident 1	Leerling gaat naar de vooraf afgesproken time-outplek en vult het 4G-formulier (zie pagina ...) in. Leerling komt, indien afgekoeld, terug in de klas. Leerkracht bespreekt na schooltijd het 4G-formulier met de leerling. Leerkracht brengt ouders telefonisch op de hoogte. Leerkracht legt dit vast in het leerling dossier. Leerkracht legt het incident, afspraken en gesprek vast in Parnassys (ingevulde 4G-formulier bijvoegen).
Incident 2	Leerling blijft een dagdeel buiten de klas op de vooraf afgesproken time-outplek en vult het 4G-formulier in. Leerkracht bespreekt, samen met IB of MT, na schooltijd het 4G-formulier met de leerling. Het eerste formulier wordt hier ook bij gepakt. Leerling ondertekent het formulier (gr. 6-8). Leerkracht nodigt ouders uit voor een gesprek met leerkracht en IB of MT. Dit gesprek vindt binnen een week plaats. Leerkracht legt het incident, afspraken en gesprek vast in Parnassys (ingevulde 4G-formulier bijvoegen).
Incident 3	Leerling blijft de rest van de dag buiten de klas op de vooraf afgesproken time-outplek en vult het 4G-formulier in. Leerkracht bespreekt, samen met IB of MT, na schooltijd het 4G-formulier met de leerling. De voorgaande formulieren worden hier ook bij gepakt.

	<p>Leerling wordt tijdelijk in een andere groep geplaatst en kan met goed gedrag tijd terugwinnen in zijn eigen groep. Hoe lang wordt bepaald door leerkracht in samenspraak met IB of MT.</p> <p>Leerkracht nodigt ouders wederom uit voor een gesprek met leerkracht en IB of MT. Dit gesprek vindt binnen een week plaats.</p> <p>Leerkracht legt het incident, afspraken en gesprek vast in Parnassys (ingevulde 4G-formulier bijvoegen).</p>
Incident 4	<p>Leerling vult het 4G-formulier in en blijft meerdere dagen buiten de klas op de vooraf afgesproken time-outplek.</p> <p>Ouders worden direct opgebeld om langs te komen voor een gesprek met het kind, de leerkracht en IB of MT.</p> <p>Het handelingsplan wordt besproken. Naderende consequenties worden uitgelicht.</p> <p>Leerkracht legt het incident, afspraken en gesprek vast in Parnassys (ingevulde 4G-formulier bijvoegen).</p>
Incident 5	<p>Schorsing. Hierbij volgen wij de procedure zoals deze is vastgesteld door Stichting TWijs.</p> <p>De directie kan een leerling voor een beperkte periode schorsen. De directie deelt het besluit tot schorsing schriftelijk aan de ouders, het bevoegd gezag en de inspectie mede. In dit besluit wordt vermeld: de reden van schorsing, de aanvang en tijdsduur van schorsing en eventuele andere genomen maatregelen.</p> <p>Na afloop van de schorsing worden schriftelijke afspraken met de ouders en de leerling gemaakt. Deze worden opgenomen in het leerlingvolgsysteem Parnassys. Deze afspraken worden regelmatig geëvalueerd door de leerkracht met de ouders.</p>
Incident 6	<p>De leerling wordt van school verwijderd.</p> <p>Verwijderen is een maatregel bij dusdanig ernstig wangedrag dat het bevoegd gezag concludeert dat de relatie tussen school en leerling onherstelbaar verstoord is. Verwijdering kan op zichzelf staan, maar kan ook gezien worden als een vervolgstap op een schorsing, waarna geen verbetering is opgetreden. Voor het verwijderen van een leerling wordt de verwijderingsprocedure uit het Handboek Openbaar Primair Onderwijs gevolgd.</p>

Bij **zeer ernstig wangedrag** kunnen stappen worden overgeslagen. Indien de veiligheid van leerlingen en/of leerkrachten niet meer gewaarborgd kunnen worden kan in uiterste geval direct tot schorsing worden besloten. De beoordeling van de situatie gebeurt door de directie van de school.

Indien een kind de klas niet uit wil gaan:

Er wordt niet aan het kind getrokken of gesleurd, mits de veiligheid van de groep in het geding is. Fysiek ingrijpen is dan toegestaan door de leerkracht, IB-er en directie. De ouders worden door de leerkracht, IB-er of directie gebeld met het verzoek naar school te komen en het kind uit de klas te halen. Er kan besloten worden om het kind mee naar huis te laten gaan. Terugkeer in de groep gebeurt pas na een gesprek tussen ouders en directie en tussen leerkracht en leerling. Indien ouders niet bereikbaar zijn, blijft het kind bij de IB-er of directie.

Lessen van vakleerkrachten

De bovenstaande stappen kunnen ook gevolgd worden bij gym of andere lessen van vakdocenten. De eigen leerkracht blijft hierin altijd aanspreekpunt en degene die de stappen neemt. Ook kunnen deze stappen gelden bij de TSO, die worden geïnformeerd door de directie hierover, en kan het zo zijn dat een leerling tijdelijk met een andere groep mee naar buiten gaat of helemaal niet meer buiten speelt.

Schade schoolmateriaal

Indien er ernstige schade gebracht wordt aan schoolmateriaal, waardoor het materiaal het volgende schooljaar niet meer gebruikt kan worden, zal gekeken worden welke vergoeding er nodig is. Dit zal in overleg met leerkracht, directie en ouders gaan.

Communicatie ouders

Een incident, een schorsing en/of verwijdering van een leerling kan vragen oproepen bij klasgenoten en ouders van klasgenoten. Over de situatie en gedrag van een leerling wordt alleen gecommuniceerd met zijn/haar eigen ouder(s) en/of opvoeders. Andere ouders worden hier inhoudelijk niet over geïnformeerd i.v.m. de privacy van de leerling.